

Tid Tisdagen den 18 mars 2014 kl 17.45 – 18.25
Plats Citykonferensen Ingenjörshuset, Malmskillnadsgatan 46
Justerat Tisdagen den 18 mars 2014

Per Ankersjö

Katarina Luhr

Närvarande**Beslutande ledamöter:**

Per Ankersjö (C) ordföranden

Katarina Luhr (MP) vice ordföranden

Jonas Nilsson (M)

Torbjörn Erbe (M)

Per Ola Bosson (M)

Helena Levy (M)

Nils Ingelström (M)

Mikael Magnusson (S)

Fredrik Canerstam (S)

Stellan F Hamrin (V)

Tjänstgörande ersättare:

Magnus Liljegren (FP) för Frida Johansson Metso (FP)

Ellinor Rindevall (S) för Åsa Wester (S)

Charles Berkow (MP) för Mats E. P. Lindqvist (MP)

Ersättare:

Eva Runvald (M)

Andreas Lundin (M)

Ola J Hedin (FP)

Maria Brogren (C)

Måns Lönnroth (S)

Clara Lindgren (MP)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Håkan Andersson, Gustaf Landahl, Daniel Selin, Kristofer Stjernqvist, Malin Tappefur, Maria Svanholm, Emily Tjäder och Pia Winbladh Högfors samt personalföreträdaren Luis Lopez.

§ 19**Aktualitetsförklaring av Promenadstaden Översiktsplan för Stockholm****Remiss från stadsbyggnadsnämnden**

Dnr 2013-17269

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att justera paragrafen omedelbart.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 3 mars 2014.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Att därutöver anföra följande:

Vi vill likt förvaltningen poängtera vikten av ett helhetsperspektiv i ny- och ombyggnationen av Stockholms stad. Det ökande byggande, som Stockholm nu är i desperat behov av, kommer ofrånkomligen att innebära ökade målkonflikter. Alla frågor bör därför finnas med redan i uppstarten av kommande utbyggnadsprojekt så att avvägningar kan göras på ett tidigt stadium. Genom att alla berörda förvaltningar konsulteras från början, och att samtliga markanvisningar i staden bereds gemensamt innan markanvisningar beslutas, kan vi snabba upp processkedjan och öka kvaliteten i bygg- och stadsplaneprojekten. Därigenom kan utformandet av en bra stads- och boendemiljö främjas.

Helhetsperspektivet får ytterligare djup och relevans med framtida utmaningar som rör såväl klimatförändringar som

fortsatt inflyttning. Det är viktigt att redan nu planera så att stadens framtida invånare har möjlighet att leva i en stad som fortsatt - och på nya nivåer - värnar om hälsa, miljö och säkerhet.

I den remitterade rapporten beskrivs dokumentet "Bostadspotential i Stockholm" som ett underlag för att uppdatera översiktsplanen i den del som kallas 'fokusområde 2.7 Bostadsförsörjning i en växande stad'. Dokumentet, som de moderata borgarråden presenterat som vägen för att uppnå det bostadspolitiska målet, de satt upp i budgeten för 2014, innehåller principiella ställningstaganden som går utöver – och delvis vid sidan av – de fyra strategier som ingår i översiktsplanen. Bland annat gäller detta exploateringstal, skyddsavstånd och bevarandevärden. Det är därmed uppenbart att en aktualitetsförklaring av Promenadstaden – Översiktsplan för Stockholm måste innehålla ett ifrågasättande av de hittillsvarande strategierna; dels därför att de inte tycks styra utvecklingen, dels därför att "Bostadspotential i Stockholm" levererar andra strategiska utgångspunkter.

Målsättningar som att göra Stockholm till en fossilbränslefri stad kommer endast att uppnås genom ett långsiktigt och aktivt arbete. Att "glugga" staden utan att ta hänsyn till framtida konsekvenser i relation till ekologiska eller rekreativa värden är exempel på situationer vi socialdemokrater önskar undvika till förmån för ett genomtänkt helhetsgrepp på stadens utveckling. Vi ser allvarligt på den väntade höjningen av vattennivån, dels eftersom detta kan få negativa konsekvenser på vattenkvaliteten i allmänhet men också med anledning av de markföroreningar som kan komma att spridas med vattnet. Det är viktigt att adressera och planera för dessa utmaningar på ett tidigt stadium.

Att satsa på kollektivtrafik är vidare en grundbult för att nå mål om både bättre miljö och ökad tillväxt. Bättre kollektivtrafik skulle innebära färre bilar vilket skulle innebära såväl minskat buller som förbättrad luftkvalitet. Därför är det också viktigt att inte idag bygga bort möjligheterna till närliggande kollektivtrafik för framtiden.

Vi välkomnar förvaltningens tankar om att på ett tidigare stadium involvera medborgarna i planeringen av staden. Stockholm ska byggas för sina invånare, och det finns med all säkerhet bra förslag att integrera i stadsplaneringen bland dem. Vi vill även poängtera vikten av att Stockholm inte

enbart ska vara en stad som är i världsklass utifrån egna projekt som Norra Djurgårdsstaden eller Hammarby sjöstad; Stockholm måste även vara världsbäst på att plocka upp nya innovationer och kunskap från andra städer och länder. Genom internationell samverkan kan vi utvecklas och bli ännu bättre.

Förvaltningen lyfter att planeringen även bör innehålla ställningstaganden till vad som inte är en önskvärd utveckling. Vi anser att ökad biltrafik och fördjupad segregation är exempel på utveckling som inte är önskvärd i framtidens Stockholm. Stockholm ska tillhöra alla invånare samt vara en bra miljö att vistas i. Därför förespråkar vi bland annat utökad kollektivtrafik, satsningar på byggnationer av hyresrätter och cykelvägar.

- 3) Stellan F Hamrin (V) föreslår att nämnden beslutar enligt följande:

I huvudsak instämma i förvaltningens förslag till synpunkter. Därutöver tillägga behovet av alternativa ekonomiska utvecklingslinjer utifrån risken för de återkommande ekonomiska kriser som kännetecknat de senaste 20 åren liksom behovet av alternativa utvecklingslinjer utifrån kravet på att anpassa staden till den pågående klimatförändringen.

Översiktsplanen bygger på antagandet att regionen även fortsättningsvis kommer att utvecklas i samma takt som nu. Om detta vet vi mycket lite mer än att inga träd växer upp i himlen. Återkommande ekonomiska kriser har under de senaste decennierna inneburit att även dåliga mått som BNP utvecklats mycket lite. Risken för ex. en bostadsbubbla i Stockholm vid en ny ekonomisk kris måste betecknas som stor med de effekter på regionens utveckling som detta får. Dessa risker måste hanteras i ÖP.

Därutöver har vi en pågående beteendeförändring i samhället som bl.a. beror på klimatförändringen. Ett uttryck av denna förändring är att privatbilismen inte ökat efter 2008, vilket Översiktsplanen utgår från att den gör. Alla berörda myndigheter inkl. Trafikverket delar bedömningen att bilismen tycks ha stagnerat, men ingen myndighet har ännu lagt in denna förändring i sina prognoser, som redan idag för år 2013 visar fel med 10-15 %. Möjligheten av att denna förändring är bestående måste inkluderas i planen.

Klimatet fortsätter att förvärras i allt snabbare takt. Detta kommer att ställa krav på fler kostsamma åtgärder, vilket

påverkar regionens utveckling, men också krav på anpassning av planeringen. Det sistnämnda gäller biltrafiken i stort som måste anpassas till skärpta krav på utsläpp av växthusgaser (jmf också utvecklingen enligt ovan) inklusive ett stopp för den s.k. Förbifarten. Det innebär också att kollektivtrafiken måste byggas ut långt mer än ÖP beskriver. Det gäller också anpassningen till det stigande havet, där risken för att havsytan i Stockholm år 2100 har stigit med 1 m är betydande (jmf IPCC-5 2013). En sådan utveckling innebär att havsvatten tränger in i Mälaren långt före år 2100 och innebär att "Nya Slussen", om den byggs, måste rivas långt i förväg. Det innebär också att ledningsdragning och infrastruktur snabbt måste anpassas till en helt ny situation.

En effekt av klimatutvecklingen är också behovet av mer grönområden och mer vatten för att motverka effekten av varmare somrar (se rapport i ärende 20 nedan).

Promenadstaden bygger på grönområden, som då minskar, och har inge plan för mer vattenområden.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP).

Reservation

Vice ordföranden Katarina Luhr m.fl. (MP) och Mikael Magnusson m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Magnus Liljegren (FP) enligt följande:

För att ytterligare stärka hållbarhetsperspektivet i stadens planering bland annat genom utökad kunskapsbildning och program för större områden vill vi betona och utveckla miljöförvaltningens skrivningar om en ökad gemensam beredning vad gäller fysisk planering och markanvisning.

Huvudansvaret bör vara oförändrat och genom en tidig gemensam beredning kan ändamålet och syftet med en markanvisning klargöras för alla berörda parter redan från start. På samma sätt ges de tekniska förvaltningarna möjlighet att tidigt lyfta sina respektive ansvarsområden så att svårigheter kan identifieras och åtgärdas innan det är för sent eller mycket kostsamt.

Vidare kan uppföljning av markanvändning, miljöprofil och innovationsgrad utvecklas med hjälp av fackförvaltningarnas expertis. Markanvisningsavtal och program kan då utvecklas så att kraven på hållbarhet, energianvändning och klimatanpassning tydligare än idag formuleras för att uppnå de visioner som kommunfullmäktige beslutat om.

Vid protokollet
Kristofer Stjernqvist

Rätt utdraget intygar:
